מאורות אל העבר

יז תמוז |

נפרצו החומות

מאת דייוויד רוברטס - נחלת הכלל ויקפדיה

בבוקר י"ז בתמוז בשנת שבעים לספירה, הצליחו הלגיונות הרומאיים לפרוץ לעיר. האומץ ומעשי ההקרבה של מגיני ירושלים לא יכלו עוד לעמוד אל מול מכונת המלחמה הרומאית שהונהגה בידי טיטוס ודורבנה על ידי בוגדנותו של יוספוס. האימפריה הייתה נחושה למחות מעל פני האדמה כל מי שהרים יד נגדה. החומות האדירות שהוקמו עוד בימי דוד, שלמה וחזקיהו, שוקמו בידי שבי ציון ובוצרו והוגדלו להיקף אדיר בידי הורדוס ובידי יורשיו וקנאֵי ירושלים עם התקרבות הרומאים לעיר, לא יכלו להחזיק מעמד יותר. התקפות הנגד הנועזות ופעולות הפשיטה של לוחמי שמעון בר גיורא ויוחנן מגוש חלב הגיעו לקיצן. שלושה שבועות נוספים של קרבות דמים בתוך העיר החרבה והמורעבת הסתיימו בשריפת המקדש. יום י"ז בתמוז, "צום הרביעי", אוחד בידי חז"ל ליום הזיכרון על פריצת חומות ירושלים בימי בית ראשון (שיש הסוברים שאירעה ביום י"ז בתמוז, למרות פשט הפסוקים בירמיהו המדברים על ט' בתמוז), כמו גם עם זיכרון אסון שבירת הלוחות ואסונות אחרים שאירעו ביום זה. הצום הפך לאחד מהצומות המחייבים חשבון נפש ותיקון